

**Sámeigela  
stivrenjoavku** 1/2023

Lassidiehtu Mielddus Ráva sámegielaid  
skuvlejumiin  
Dno 00/00.00.00/0000  
[11.4.2023.] almmolaš  
Ossodat  
Čálli Tuuli Miettunen

## Sámeigela stivrenjoavku 1/2023

9.46

Áigi 11.4.2023 dii 09.30  
Báiki Anár, Sajos / Zoom-čoahkkin  
Oassálastit Ságajodiheaddji Niittyvuopio-Valle Laura (Suoma Guovddáš)  
Niittyvuopio Anni-Sofia (Gurutlihttu)  
Keskitalo Pigga (Suoma Guovddáš), bodii čoahkkimii dii 10.15, 4§  
~~Tapiola Uula (Suoma Guovddáš)~~  
Aikio Ara (SDP)  
~~Lukkari Sammol (Álbmotlaš Olgešbelledat)~~  
~~Mikkola Juha-Pekka (Vuodđesuopmelaččat)~~  
Anna-Katariina Feodoroff (Nuortalaččaid siidačoahkkin)  
Marko Tervaniemi (Sámediggi)  
~~Klemetti Näkkäläjärvi (Sámediggi)~~  
Terhi Harju (Sámediggi)  
Petric Magga-Vars (Sámediggi) bodii bottu manŋŋel čoahkkimii 11.18,  
vulggii eret  
~~Ristenrauna Magga (Sámediggi)~~

Tuuli Miettunen, áššemeannudeaddji, vd. ovddidanhoavda, sámegielat ja kulturmieldásaš bálvalusat

Sara Keränen, čoahkkima čálli, giellabargi

Nanna Miettunen

Dulkkat: Oula Järvensivu, Riitta Orti-Berg ja Anna Morottaja

Ságajodíheaddji rähpá čoahkkima diibmu 9.46

## **1§ Čoahkkima lágalášvuohta ja mearridanválddálašvuohta**

### **142 § Doaibmaorgána mearrádusdahkanbarganvuogit**

Doaibmaorgána sáhttá giedahallat ášši aitosaš čoahkkimis, mas čoahkkima oassálastit leat mielde čoahkkinbáikkis. Aitosaš čoahkkimis sáhttít geavahit elektrovnalaš áššeħálddašan- dahje jienastanvuogádaga. Molssaevttolaččat čoahkkima sáhttít doallat elektrovnalaš doaibmanbirrasis, masa oassálastit elektrovnalaš oktavuođa bokte (elektrovnalaš čoahkkin). Doaibmaorgána sáhttá maiddái bargat mearrádusaid giddejuvvon elektrovnalaš mearrádusdáhkanmeannudeamis ovdal čoahkkima

(elektrovnalaš mearrádusdahkanmeannudeapmi). Guovloráđđehus dahje dan nammadan virgeháldašeaddji vástida, ahte elektrovnalaš čoahkkimiidda ja elektrovnalaš mearrádusdahkanmeannudeapmái dárbašlaš teknihkalaš rusttegat, vuogádagat ja diehtojohtolatoktavuođat leat áigedássidat ja diehtodorvvolaččat dan láhkai, mo lábat eaktudit.

### **143 § Elektrovnalaš čoahkkin**

Doaibmaorgána sáhttá doallat čoahkkima elektrovnalaččat. Giddejuvvon elektrovnalaš čoahkkimii sáhttá oassálastit dušše dakkár sajis, gos suollemassan dollojuvvon dieđut ja čoahkkimis gevvojuvvon ságastallamat eai leat olggobeallásáčča gullanláhkái eaige oaidninaláhkái.

### **145 § Čoahkkináigi ja -báiki**

Doaibmaorgána mearrida čoahkkimiid áiggi ja báikki. Čoahkkin dollojuvvo maiddái, jos ságajodíheaddji geahčá čoahkkima dárbašlažjan dahje eanetlohku doaibmaorgána lahtuin dakhá ságajodíheaddjái evttohusa čoahkkima doallamis sin álmmuhan ášši

gieđahallama várás. Dalle ságajodíheaddji mearrida čoahkkináiggi. Ságajodíheaddji sáhttá ákkastallon sivas šluhttet čoahkkima.

#### 146 § Čoahkkinbovdehus

Čoahkkinbovdehusa addá ságajodíheaddji dahje, jos son lea eastašuvvan várreságajodíheaddji. Čoahkkinbovdehusas galgá almmuhit čoahkkima áiggi ja báikki ja čoahkkináššiid. Čoahkkinbovdehusas galgá mánnašit, man doaibmaorgána mearrádusdahkanvuogi čuovvut mange ášši buohta. Jos ášši giedahallat elektrovnnalaš mearrádusdahkanmean nudeamis, galgá bovdehusas almmuhit, man rádjai ášši galgá giedahallat elektrovnnalaččat. Áššelistu, mii sistisdoallá čilgehusa čoahkkináššiin ja evttohusaid doaibmaorgána mearrádussan, sáddejuvvo čoahkkinbovdehusa oktavuođas. Áššelisttu dahje ovttaskas ášši čilgehusa ja mearrádusevttohusa sáhttít sáddet maŋŋeleafbo erenoamáš siva dihte. Áššelisttu mildosiid ja siidomateriála sáddet áššelisttu mielde árvvoštallama mielde árvvoštaladettiin doaibmaorgána lahtuid diehtooažžundárbbuid. Jos áššelisttus, mildosiin dahje siidomateriálas leat suollemassan dollojuvvon dieđut, áššegirjái dahkkojuvvo merkejupmi suollemassandoallamis.

Čoahkkinbovdehus sáddejuvvo lahtuide ja earáide, geain lea mieldeorrnuvuoigatvuohda dahje - geatnegasvuohda, doaibmaorgána mearridan vugiin. Sámegiela lávdegotti čoahkkinbovdehusat ja áššelisttut sáddejuvvojít suomagillii ja sámegielaguin.

#### 147 § Elektrovnnalaš čoahkkinbovdehus

Čoahkkinbovdehusa, áššelisttu, mildosiid ja siidomateriálaid sáhttít sáddet elektrovnnalaččat. Dalle guovloráđđehus dahje dan nammadan virgehálddašeaddji vástida das, ahte dása dárbbašlaš teknihkalaš rusttegat, vuogádagat ja diehtojohtolatoktavuođat leat geavahanláhkái.

Láhka buresveadjinguoillus 108 § 2-3 mom: Eará doaibmaorgána go guovlostivra lea mearridanválddálaš, go badjel bealli lahtuin leat mielde. Maiddái dat doaibmaorgána lahtut gehččojuvvojít mieldeorru lahtun, geat oassálastet čoahkkimii elektrovnnalaččat.

**Evttohus:** Ságajodíheaddji gávnaha mieldeorru lahtuid ja čoahkkima lágalášvuoda ja mearridanválddálašvuoda.

**Mearrádus:** Ságajodíheaddji gávnaha mieldeorru lahtuid ja čoahkkima lágalašvuoda ja mearridanválddálašvuoda.

## 2§ Beavdegorjjidárkkisteaddji válljen

Lappi buresveadjingoullu hálddahusnuolggadusa 166 § mielde beavdegorjji doallamis ja sisdoalus vástida doaibmaorgána ságajodíheaddji. Jos ságajodíheaddji ja beavdegorjjidoalli leaba sierra oaivilis čoahkkima jođus, beavdegorji ráhkaduvvo ságajodíheaddji oainnu mielde. Beavdegorjji vuolláičállá ságajodíheaddji ja nanne beavdegorjjidoalli. Beavdegorji dárkkistuvvo doaibmaorgána mearridan vugiin. Beavdegorjji sáhttít vuolláičállit ja dárkkistit elektrovnnaččat.

Sámegiela stivrenjovkui válljejuvvo okta beavdegorjjidárkkisteaddji.

**Evttohus:** Sámegiela stivrenjoavku vállje beavdegorjjidárkkisteaddji.

**Mearrádus:** Stivrenjoavku vállje beavdegorjjidárkkisteaddjin Terhi Harju.

## 3§ Bargoortnega dohkkeheapmi

1§ Čoahkkima lágalašvuhta ja mearridanválddálašvuhta

2§ Beavdegorjjidárkkisteaddji válljen

3§ Bargoortnega dohkkeheapmi

4§ Ráva sámegielaid skuvlejumiin

5§ Sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga ohcan jahkái 2023

6§ Geahčastat sámegielat ja kulturmieldásaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái

7§ Eará áššit

8§ Čoahkkima loahpaheapmi

**Evttohus:** Sámegiela stivrenjoavku dohkkeha áššelisttu mieldášaš bargoortnega.

**Mearrádus:** Sámegiela stivrenjoavku dohkkeha áššelisttu mieldášaš bargoortnega.

#### **4§ Ráva sámegielaid skuvllejumiin**

##### **Duogáš**

Tuuli Miettunen, vd. ovddidanhoavda, sámegielat ja kulturmieldášaš bálvalusat

Sámi giellalága (1 086/2003) 25§ mieldes dasa guhte lea Lappi buresveadjinguovllu bálvalusas, gean virgeguovllus oassi lea sámiid ruovttuguovllus, sihke Bálgosiid ovttastumi bargovehkii gullevažžii sáhttá miedihuvvot virgefriiddjavuohta bálkkáin dahje friddjavuohta barggus eretorumii virgebargguid dikšumii dárbašlaš sámegiela máhtu háhkama várás, jos su bálvalangaskavuohta dán bargoaddi bálvalusas lea bistán unnimusat jagi. Stáhtarádi ásahusain sáhttá mearridit eará virgefriiddjavuođa dahje barggus eretorumma eavttuin. Virgefriiddjavuođamearrádusa dahje barggus eretorummearrádusa eaktun sáhttá biddjot, ahte bargi, gii lea bálvalusas, dahká eiseválddiin čálalaš soahpamuša, man mieldes son bargá eiseválddi bálvalusas sámiid ruovttuguovllus virgefriiddjavuođa dahje barggus eretorumma nohkama maŋjel dihito áiggi, mii ii oaččo leat guhkit go okta jahki. Soahpamuššii sáhttá váldit mearrádusa das, gii lea bálvalusas, máksá eiseváldái eanemusat giellaskuvlema njulgestaga dagahan goluid västideaddji soahpamušsáhku, jos son sohppojuvvon áigodagas lihccu iežas eret dahje juos son ieš dagaha lihcohallama eará ákka go buozanvuoda geažil.

Lappi buresveadjinguovllu gielddain ii leat leamašan ovttalágán geavat sámi giellalága 25§ mieldášaš virgefriijavuođa ohcamis ja miediheamis. Lappi buresveadjinguovllus lea dárbu ráhkadit ovttalágán ráva sámi giellalága 25§ mieldášaš virgefriijavuođa ohcama ja miediheami várás. Ráva lea oassi Lappi buresveadjinguovllu skuvlenrávvaga. Rávvagis meroštallovuvvo dat almmolaš prinsihppat ja meannudanvuogit maid čuvvot sámi giellalága 25§ heiveheamis Lappi buresveadjinguovllus. Heiveheami stivrrejít lassin jahkásacčat nannejuvvon Lappi buresveadjinguovllu

bušeahuttaárvalus sihke riekteministeriija sámi giellalága 31§ vuodul miedihan stáhtadoarjaga mearri. Sámegiela lávdegoddi sahttá jahkásacčat addit lassirávvagiid rávvaga heiveheapmái lága buresveadjingoullus (611/2021) 33§ mieldásaš muitalusa ja sámegielaid oahpahusa addi oahppolágádusaid jahkásash oahpahusfálu vuodul.

**Mildosat:** Sámegielaid skuvlejumit -ráva

**Evttohus:** Sámegiela stivrenjoavku evttoha, ahte mielddus sámegielaid skuvlejumit -ráva dohkkehuvvo oassin Lappi buresveadjingoullu skuvlenrávvaga.

**Giedahallan:** Petra Magga-Vars evttoha, ahte čuoggáid addima aiddostahttit čuovvovaččat:

Ohcanrávvagii lasihuvvo: ohcci váldnahallá frijahápmásaččat, makkár oktavuohta sus lea sámeservošii ja mo son dovdá sámekultuvrra sierraiešvuodaid.

Čuoggáidaddinvuogádahkii lasihuvvo: Oktavuohta sámeservošii ja sámekultuvrra sierraiešvuodaid dovdan

Ohcci váldnahallá ollislaččat iežas oktavuođa sámeservošii ja dovdá ollislaččat sámekultuvrra sierraiešvuodaid. 2č

Ohcci váldnahallá muhtumassii iežas oktavuođa sámeservošii ja dovdá muhtumassii sámekultuvrra sierraiešvuodaid. 1č

Ohcci ii bastte váldnahallat iežas oktavuođa sámeservošii iige bastte váldnahalla dan, mo son dovdá sámekultuvrra sierraiešvuodaid. 0č

Terhi Harju evttoha, ahte jagis 2023 čuoggáid addimis addojuvvo okta lassečuokkis sidjiide, geat ohcet anarašgiela oahpuide Oulu universitehtas sode-bargiide dárkkuhuvvon giellagurssaid fállama dihte. Harju evttoha, ahte stivrenjoavku lasiha mearrádussii máinnašumi, ahte sivrenjoavku atná dehálažjan, ahte jagis 2024 čuoggáid addimis deattuhuvvoges nuortalašgiella, man oahput lágiduvvojxit dalle.

**Mearrádus:** Sámegiela stivrenjoavku mearrida ovttamielalaččat, ahte mielddus sámegielaid skuvlejumit -ráva dohkkehuvvo oassin Lappi buresveadjingoullu skuvlenrávvaga, ja dat sistisdoallá Petra Magga-Vars evttohan lasáhusa. Stivrenjoavku mearrida ovttamielalaččat Terhi Harju evttahusa vuodul, ahte jagis 2023 čuoggáid addimis addojuvvo okta lassečuokkis sidjiide, geat ohcet anarašgiela oahpuide Oulu universitehtas sode-bargiide dárkkuhuvvon giellagurssaid fállama dihte. Stivrenjoavku atná dehálažjan, ahte jagis 2024 čuoggáid addimis deattuhuvvoges nuortalašgiella, man oahput lágiduvvojxit dalle.

Boddu čoahkkimis dii 11.02. Čoahkkin joatkašuvvá dii 11.07

## 5§ Sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga ohcan jahkái 2023

### Duogáš

Tuuli Miettunen, vd. ovddidanhaoavda, sámegielat ja kulturmieldásaš bálvalusat

Sámi giellalága 31§ mielde stáhta bušehttii galgá váldit mearreruđa stáhtadoarjagiidda buresveadjingoulluide, gielddaide, searvegottiide, sámiid ruovttuguovllu bálgosiidda sihke 18§:s oaivvilduvvon ovttaskas olbmuide earenoamáš lassigoluid gokčama várás, mat dán lága heiveheamis šaddet. Jagi 2023 stáhtadoarjaga sáhttá ohcat 1-31.4.2023. Stáhta bušeahthaárvalusas sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga mearri jahkái 2023 lea oktiibuot 290 000 euro. Stáhtadoarjaga mearri lea 140 000 euro stuorát go jagis 2022.

Doarjagiid mihttomearrin lea ovddidit sámi giellalága ollašuvvama nu, ahte daiguin gokčojuvvojt lága heiveheamis šaddan sierra lassegolut. Doarjaga sáhttít mieđihit ee. čuovvovaš čoahkkimiidda: jorgalan- ja dulkongolut (maid prentendoaibma), dieđiheapmái, skuvlema ja giellaoahpuid áigásáš sadjásašgolut ja sámi giellalága heiveheami ovddideapmái laktáseaddji golut.

Jagis 2022 Lappi buresveadjingoulu ozai sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga sámi giellabargiid doaimma piloteremii bargiid bálkágoluide ja jorgalus- ja dulkongoluide. Jagis 2023 Lappi buresveadjingoulu lea álggahan doaimmaidis ja gielldaide sosiála- ja dearvasvuodasuorggi bargit leat sirdašuvvan buresveadjingoullu bargin. Sámi giellalága 25§ mielde Lappi buresveadjingoullu bargovehkii sáhttít mieđihit virgefriiddjavuođa bálkkáin ja friddjavuođa bargus eretorumii sámegiela máhtu háhkama várás, jos su bálvalangaskavuohta lea bistán dán bargoaddi bálvalusas unnimustá lagi.

Oahpahus- ja kulturministeriija lea mearridan ruhtadit Oulu universitehta ja Lappi ámmátallaskuvlla jođihan fidnuid, main skuvllejit sámegielat sosiála- ja dearvvašvuodasuorggi bargiid ja ovddidit dárbbašlaš sámekultuvrra máhtima sosiála- ja dearvvašvuodabálvalusain. Fidnuid ollašuhttináigi lea 2023-2026 ja

daid ruhtadeapmi lea oktiibuot 2 miljon euro. Fidnuid áigge sosiála- ja dearvvasuodasuoorggi bargiide dárkkuhuvvon sámegielaid skuvllejumit lassánit gaskaboddosaččat. Skuvllemiid ollašuhttet sierra ortnegis davvisáme-, anáraš- ja nuortalašgillii.

Gielldain jagi guhkkosaš sámegiela oahpuide oassálasti sosiála- ja dearvvašvuodasuoorggi bargiid sadjásaččaid golut leat leamašan s. 30 000 - 40 000 e / bargi

**Evttohus:** Sámegiela stivrenjoavku evttoha guovlluráđđehussii, ahte

1. Lappi buresveadjingoulu ohcá sámi giellalága 31§ mieldásáš stáhtadoarjaga jahkái 2023 oktiibuot 220 000 euro, mas 200 000 euro sámi giellalága 25§ mieldásáš sadjásašgoluide ja 20 000 euro jorgalus- ja dulkongoluide.

Petra Magga-Vars bodii čoahkkimii 11.18

**Mearrádus:** Sámegiela stivrenjoavku evttoha guovlluráđđehussii, ahte

1. Lappi buresveadjingoulu ohcá sámi giellalága 31§ mieldásáš stáhtadoarjaga jahkái 2023 oktiibuot 220 000 euro, mas 200 000 euro sámi giellalága 25§ mieldásáš sadjásašgoluide ja 20 000 euro jorgalus- ja dulkongoluide.

## **6§ Geahčastat sámegielat ja kulturmieldásáš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái**

Sámegielat ja kulturmieldásáš bálvalusaid vd. ovddidanhoavda Tuuli Miettunen ovdanbuktá sámegielat ja kulturmieldásáš bálvalusaid ja bálvalusaid ovdáneami dili.

**Evttohus:** Sámegiela stivrenjoavku merke sámegielat ja kulturmieldásáš bálvalusaid ovddideami geahčastaga diehtun.

**Gieđahallan:** Uvja joatkka galgá buktit ovdan ja lobbet iešguđet oktavuođain. Stivrenjoavku válldášii beali čálalaččat Uvija boahttevuoda ektui. Vuordit ain linjema giellalasiid ja eará ovdduid birra.

**Mearrádus:** Sámegiela stivrenjoavku merke diehtun geahčastaga sámegielat ja kulturmieldásáš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái.

## **7§ Eará áššit**

## **8§ Čoahkkima loahpaheapmi**

**Evttohus:** Ságajodíheaddji loahpaha čoahkkima.

**Mearrádus:** Ságajodíheaddji loahpaha čoahkkima dii 11.50.

**Mildosat** Ráva sámegielaid skuvllejumiin

**Juohkin**

**Diehtun**